

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

Роман Черниш,

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач спеціальної кафедри
Національної академії Служби безпеки України
ORCID: 0000-0003-4176-7569
Scopus Author ID: 57216439868
Web of Science researcher code: AAV-4639-2020

Катерина Демків,

здобувачка вищої освіти другого
(магістерського) рівня
Поліського національного університету
ORCID: 0000-0003-0722-2397

Юлія Уточкіна,

здобувачка вищої освіти другого
(магістерського) рівня
Поліського національного університету
ORCID: 0000-0003-0722-2399

<https://doi.org/10.32782/2306-9082/2022-45-2>

УДК 343.9:343.352(477)

**Законодавчі та організаційні засади
виявлення й попередження корупційних
діянь у будівельній сфері**

Постановка проблеми. Будівельна галузь належить до галузі матеріального виробництва, яка відповідає за ефективне забезпечення життя громадян загалом. Її значущість для економіки країни обумовлюється тим, що капітальне будівництво створює робочі місця, системно взаємодіє з майже всіма галузями виробництва. Економічний приріст від розвитку будівельної галузі полягає в мультиплікаційному ефекті коштів, які були вкладені в будівництво, адже з її розвитком розвиваються й інші галузі, зокрема машинобудування, виробництво будівельних матеріалів, деревообробка, металургія, металообробка, нафтохімія, виробництво скла, транспорт та енергетика тощо. Констатуємо, що саме будівництво сприяє розвитку підприємств малого і середнього бізнесу. Відповідно, воно безпосередньо впливає на сплату податків, створення нових робочих місць та позитивний приріст економіки в країні загалом.

На сучасному етапі розвитку інфраструктури міст значну кількість ресурсів зосереджено на будівництві. Чималий запит держави спричинив неабиякий інтерес одержати бажані об'єкти будівництва, які оцінюються не в один десяток мільйонів гривень. Саме тому суттєвий попит на виконання робіт тягне за собою бажання отримати неправомірну вигоду.

У контексті аналізу антикорупційного законодавства України констатуємо, що порушуються основні принципи розвитку суспільства: рівність всіх перед законом та принцип соціальної справедливості. За наявності корупції в державі існують чинники, які негативно впливають майже на всі сфери суспільного життя [15]. Зокрема, нівелюється довіра населення до органів державної влади, рівень інвестиційної діяльності в Україні знижується, адже інвестор не хоче витратити кошти за умов корумпованості, тощо.

З'являється монополізм, що також не дозволяє належним чином розвиватися бізнесу в країні, а найбільш проблемний критерій, на нашу думку, – це лобіювання індивідуальних питань в органах місцевого самоврядування та державної влади [14].

Мета роботи – аналіз окремих законодавчих та організаційних аспектів корупційних діянь в будівельній сфері, розробка пропозицій щодо посилення боротьби з корупцією у зазначеній сфері.

Об'єктом дослідження є правовідносини з дотримання загальних засад протидії корупції в будівельній сфері України.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням та розробками питань теоретичних і загальних засад антикорупційної діяльності в Україні займалися такі науковці: О.Ф. Андрійко, В.В. Баштанник, О.М. Бандурка, Л.В. Багрій-Шахматов, О.О. Дудоров, О.Г. Кальман, Р.В. Кулаковський, М.І. Мельник, В.І. Василичук, Р.Ф. Черниш, О.А. Кожевников та інші. Одним із головних завдань, які постали перед науковцями, було вдосконалення державної політики в сфері виявлення та подолання передумов виникнення корупційних діянь. Стратегічним напрямом запобігання корупції є злагоджена та послідовна демократизація всіх сфер суспільного життя, створення громадянського суспільства у контексті побудови демократичної держави. Найголовніші важелі подолання корупції: відкритість влади, публічність всіх сфер життя в суспільстві, прозорість та зрозумілість прийнятих державних рішень.

Виклад основного матеріалу. Одним із важливих завдань сьогодення в Україні є запобігання та протидія корупції в усіх сферах відносин у суспільстві, будівельна галузь не є винятком. Після подій 2014 р. розпочалися рішучі та активні кроки до реформування діяльності всіх органів

державного управління, органів місцевого самоврядування, судової системи. Влада взяла курс на подолання та попередження корупції в Україні. Якщо зменшити оберти боротьби з корупцією, можна стверджувати, що все «зійде на нуль» і починати треба буде спочатку. Саме тому основна мета цих заусиль – щоб установи, підприємства та організації всіх форм власності не використовували своє становище для отримання неправомірної вигоди для себе чи когось [1, с. 44].

Основним регулятором правовідносин у суспільстві, який дає чітке визначення поняттям «корупція» та «неправомірна вигода», є Закон України «Про запобігання корупції». Згідно з Законом корупція – це використання визначеною ним особою наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей із метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе або інших осіб чи, відповідно, обіцянка/пропозиція або надання неправомірної вигоди особі чи на її вимогу іншим фізичним або юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей. Своєю чергою неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав [9].

Відповідно до розділу IV зазначеного нормативно-правового акта корупція в Україні має власні форми прояву, а саме:

1. Хабарництво – отримання певної незаконної вигоди. Це може бути фіксована грошова сума або фіксований відсоток від певної ціни за виконання обумовленої затребуваної дії.

2. Розкрадання – привласнення чужого майна. Зазвичай це майно державної чи комунальної форми власності, яке у незаконний спосіб переходить до приватного права власності за допомогою осіб із певними посадовими можливостями.

3. Вимагання – незаконне примушування юридичної чи приватної особи до сплати обумовленої грошової суми за надання певних дій.

4. «Кумівство», або nepoтизм, – форма вирішення питань незаконним способом, підключаючи родинні, дружні зв'язки. Наслідком цього стають несправедливі вчинки під час укладання різних важливих угод, призначення на посади родичів або друзів тощо.

5. Зловживання посадовим становищем – форма корупційних діянь, що найчастіше зустрічається серед державних службовців на місцевому рівні. Має на меті вчинення різних дій для задоволення своїх корисливих інтересів або інтересів інших зацікавлених осіб.

6. Лобізм – вплив особи, яка за функціональними чи посадовими можливостями має змогу здійснити такий вплив, на прийняття певних рішень законодавчими або виконавчими органами влади [2]. Щодо лобізму, наразі в нашій державі говорять про законне лобіювання інтересів зацікавлених осіб, яке б мало законодавчу базу та чітко трактувало діяльність лобістів. Водночас сьогодні лобісти в нашій країні сприймаються як корупційний складник великої системи.

Основне місце у боротьбі з корупцією в нашій державі займають державні правоохоронні органи. Ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» визначила спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції: органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання

корупції. Відповідно до норм закону створено Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК), що є державним правоохоронним органом, на котрий покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових [9].

Завданням Національного бюро є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці, а також вжиття інших заходів щодо протидії корупції, передбачених законом [9].

Повноваження НАЗК:

- розроблення проєктів Антикорупційної стратегії;
- проведення аналізу стану запобігання та протидії корупції;
- забезпечення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Досліджуючи діяльність державних інституцій у сфері боротьби з корупцією, необхідно також звернутися до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 5 серпня 2021 р. [10], згідно з яким було створено новий антикорупційний правоохоронний орган. Статус Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) чітко визначає, що цей орган створений для попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, таких як: привласнення, розтрата майна або заволодіння

ним шляхом зловживання службовим становищем, протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації, нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів із бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, а також запобігання вчиненню нових правопорушень.

Завданням НАБУ є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці, а також вжиття інших передбачених законом заходів щодо протидії корупції [10].

Повний перелік прав та повноважень НАБУ закріплений у ст. 17 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 5 серпня 2021 р., серед яких варто відзначити право: ознайомлюватися в державних органах, органах місцевого самоврядування з документами та іншими матеріальними носіями інформації, необхідними для попередження, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності НАБУ, або виявлення необґрунтованих активів та збору доказів їх необґрунтованості, у тому числі таких, що містять інформацію з обмеженим доступом; вносити подання прокурору про звернення до суду з метою визнання недійсним правочину за наявності підстав, передбачених законом: бути залученим за своєю заявою до таких справ як третя особа, котра не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору; на підставі відповідного рішення суду на строк до 10 діб опечатувати архіви, каси, приміщення (за винятком жилих) чи інші сховища, брати їх під охорону, а також вилучати предмети і документи у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України: порушувати

оперативно-розшукові справи та витребувати документи й інформацію для проведення слідчих дій [10].

Слід зазначити, що на підставі Закону України «Про запобігання корупції» від 5 серпня 2021 р. внесені зміни до Кримінального кодексу України (надалі – ККУ) (розділ XVII) та Кодексу про адміністративні правопорушення (далі – КпАП) (глава 13-А). Розширено коло осіб – суб'єктів відповідальності, у статтях про зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права, незалежно від організаційно-правової форми (ст. 364-1 ККУ), зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст. 365-2 ККУ), декларування недостовірної інформації (ст. 366-1 ККУ), порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4 КпАП) тощо.

Вперше в історії України 14 жовтня 2014 р. був затверджений Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 рр.». Це був дуже важливий нормативно-правовий акт саме з позиції формування засад діяльності держави в антикорупційній сфері. Тобто вперше за всю історію незалежності влада закріпила свої слова та наміри в Законі України, таким чином заявивши про свою рішучу позицію в боротьбі з корупцією. Наразі НАЗК подало до Верховної Ради проект Закону «Засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 рр.», а також розробило проект Антикорупційної стратегії на 2020–2024 рр.

За своєю структурою текст Антикорупційної стратегії, який є складником Закону, поділяється на такі розділи: 1) концепції формування антикорупційної політики; 2) механізми реалізації та оцінки результатів виконання Антикорупційної стратегії; 3) підвищення ефективності

системизації запобігання і протидії корупції; 4) запобігання корупції у пріоритетних сферах, таких як суд, прокуратура, поліція, будівництво, податки та митниця, сектор оборони, державний та приватний сектор господарювання, охорона здоров'я тощо; 5) забезпечення невідворотності відповідальності за корупцію [11].

В інтересах запобігання корупції в будівельній сфері наразі:

а) завершено впровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;

б) створено єдиний електронний Містобудівний кадастр, який є платформою для надання всіх адміністративних послуг у сфері містобудівної діяльності, публічним джерелом містобудівної інформації. Містобудівна документація набирає чинності з моменту її внесення до Містобудівного кадастру та присвоєння їй просторового індексу;

в) Містобудівний кадастр інтегровано з іншими реєстрами, кадастрами та базами даних. Забезпечено контроль актуальності та достовірності даних у реєстрах і встановлено відповідальність за своєчасність та достовірність внесеної у них інформації;

г) встановлено, що містобудівна документація розробляється у векторній цифровій формі. Містобудівні умови та обмеження генеруються автоматично програмними засобами Містобудівного кадастру у вигляді витягу з детального плану території з зазначенням встановлених обмежень (після затвердження детальних планів території, які містять інформацію про містобудівні умови й обмеження для кожної земельної ділянки) або з генерального плану населеного пункту (в разі відсутності детального плану території та за умови забезпечення можливості автоматичного формування з чинних генпланів інформації про містобудівні умови й обмеження для кожної земельної ділянки);

г) запроваджено обов'язкове врахування вимог містобудівної документації під час розроблення та реалізації програм соціально-економічного розвитку [11].

Із наведеного вище вбачається, що, крім містобудівного напряму, й інші напрями будівельної сфери потребують додаткових організаційних зусиль. Проект Антикорупційної стратегії на 2020–2024 рр. передбачає, що в будівельній сфері є наміри звести до нуля взаємодію приватних структур із державними службовцями. Саме з таким наміром був розроблений та прийнятий Закон України «Про публічні закупівлі». Основною метою цього закону було створити авторизований електронний майданчик – авторизовану уповноваженим органом інформаційно-телекомунікаційну систему, яка має комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю, згідно з Законом України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», яка є частиною електронної системи закупівель та онлайн-сервісом, що забезпечує реєстрацію осіб, автоматичне розміщення, отримання і передавання інформації та документів під час проведення закупівель, користування сервісами з автоматичним обміном інформацією, доступ до яких здійснюється за допомогою мережі інтернет [14]. У цьому законі чітко описані відносини у будівельній сфері між державним замовником послуг та будівельними суб'єктами, які хочуть взяти участь у закупівлі. Згідно зі ст. 5 ЗУ «Про публічні закупівлі» закупівлі здійснюються за принципами добросовісної конкуренції і недискримінації учасників, прозорості та відкритості. Своєю чергою п. 2 ст. 16 цього ж Закону вказує на:

1) наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;

2) наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної

кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;

3) наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);

4) наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю [14].

Саме в цій статті, на нашу думку, закладено певний корупційний складник. Замовник на свій розсуд прописує умови, які має виконати учасник закупівлі. Й умови можуть бути прописані таким чином, що всі закупівлі можуть виконати лише 1–2 учасники. Таким чином, уся недискримінація та добросовісна конкуренція створюють умови для корупції. Якщо звертати увагу саме на будівельну галузь, то на початку роботи електронного майданчика ProZorro, дійсно, виконував роботи той учасник, який за аукціоном надав найнижчу пропозицію. Все було прозоро й відкрито та заощаджувало кошти замовника. Наразі дуже швидко відбувається дискваліфікація учасників, і виграти у закупівлі може учасник з найвищою ставкою. Є такі випадки, коли закупівля на роботи тільки оприлюднена для ознайомлення, а роботи на об'єкті вже ведуться. Тобто замовник вже має пряму домовленість з підрядником про те, що той виграє у закупівлі.

Розуміючи весь спектр закупівель на електронному майданчику, досить складно розробити більш уточнений перелік необхідної доказової бази для підтвердження своєї спроможності виконати ті чи інші роботи. Тому в ст. 16 Закону України «Про публічні закупівлі» вбачається високий ризик корупційного складника для скоєння незаконних дій [13].

Висновки і пропозиції. На нашу думку, реалізація антикорупційних заходів у будівельній сфері суттєво вплине на зменшення рівня корупції в Україні. Вказаному сприятиме

утворення незалежної системи діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, в якій порядок прийняття рішень та проведення відповідних процедур буде деталізованим і регламентованим (відсутній режим «ручного управління»). Антикорупційна стратегія, розроблена НАЗК, передбачає зазначену можливість. Зокрема, планується синхронізувати діяльність електронних майданчиків та реєстрів, усунути правові колізії у відповідних нормативно-правових актах у зазначеній сфері.

Саме завдяки новим реформам у разі їх успішного впровадження в життя можна створити таку систему, яка буде відкрита, доступна і зрозуміла для всіх. Вважаємо, що для вивчення та організації попередження корупційних зловживань необхідний новий підхід і нове мислення. Вбачається, що вказане можна реалізувати і завдяки створенню навчального закладу для спеціалізованого антикорупційного навчання, зокрема за напрямом боротьби з економічними злочинами.

Список використаних джерел

1. Невмержицький Є.В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : монографія. Київ : КНТ, 2008. 368 с.
2. Форми та види корупції. URL: <https://buhgalter.com.ua/news/zapobigannya-ta-protydiya-koruptsii/yaki-ye-formita-vidi-koruptsiyi/>.
3. Кладченко А.О. Становлення та розвиток сучасного антикорупційного законодавства України: теоретико-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук :12.00.01. Івано-Франківськ, 2018. URL: https://iful.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/dysertatsiya_Kladchenko.pdf.
4. Горган О.Л. Історичні аспекти боротьби з корупцією в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 277–280. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/84.pdf.
5. Кримінальний кодекс України : Закон ВР УРСР від 28 грудня 1960 р. Дата оновлення: 17 травня 2001 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KD0006.html.
6. Мельник М.І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства. Київ : Парламентське видавництво, 2000. 256 с.
7. Мовчан А.В., Мовчан М.А. Основні причини поширення корупційних явищ в органах державної влади України. *Проблеми антикорупційної діяльності в Україні* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 18 травня 2015 р. С. 73–76.
8. Задирака Н.Ю., Бердніков К.В. Шляхи становлення антикорупційного законодавства в Україні. *Форум права*. 2012. № 2. С. 274–277.
9. Про запобігання корупції : Закон України від 5 серпня 2021 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
10. Про Національне антикорупційне бюро : Закон України від 5 серпня 2021 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
11. Щодо реалізації засад антикорупційної політики у 2020–2024 рр. : проєкт Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 рр.». URL: <https://nazk.gov.ua/uk/antukoruptsijna-strategiya/>.
12. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 5 серпня 2021 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
13. Про публічні закупівлі : Закон України від 20 жовтня 2021 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.
14. Черниш Р.Ф. Корупція в Україні як один із головних антидержавних чинників. *Літописець* : збірник наукових праць. 2015. Вип. 10. С. 117–121.
15. Черниш Р.Ф. Корупційні діяння та їх негативні наслідки для економічної стабільності держави. *Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі* : зб. наук. ст. за матеріалами VIII міжнар. наук.-практ. конф. 2020. С. 80–82.

Черниш Р. Ф., Демків К. М., Уточкіна Ю. Р. Законодавчі та організаційні засади виявлення й попередження корупційних діянь у будівельній сфері

Стаття присвячена аналізу правових та організаційних засад виявлення і попередження корупційних діянь у будівельній сфері. Одним із важливих завдань сьогодення в Україні є запобігання та протидія корупції в усіх сферах взаємин у суспільстві, будівельна галузь не є винятком. В Україні розпочалися рішучі та активні кроки щодо реформування діяльності всіх органів державного управління, органів місцевого самоврядування, судової системи. Влада взяла курс на подолання та попередження корупції в Україні. Якщо зменшити оберти боротьби з корупцією, можна стверджувати, що все «зійде на нуль» і починати треба буде спочатку. Саме тому основна мета цих зусиль – щоб установи, підприємства та організації всіх форм власності не використовували своє становище для отримання неправомірної вигоди для себе чи когось. Визначено основні проблеми реалізації антикорупційних заходів у будівельній галузі. Розглянуто Антикорупційну стратегію до 2024 р. в Україні, яка розроблена НАЗК та включає всі аспекти захисту будівельної сфери від зловживань з боку влади і різних корупційних структур. Реалізація антикорупційних заходів у будівельній сфері суттєво вплине на зменшення рівня корупції в Україні. Цьому сприятиме утворення незалежної системи діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, в якій порядок прийняття рішень та проведення відповідних процедур буде деталізованим і регламентованим (відсутній режим «ручного управління»). Антикорупційна стратегія, розроблена НАЗК, передбачає зазначену можливість. Зокрема, планується синхронізувати діяльність електронних майданчиків та реєстрів, усунути правові колізії у відповідних нормативно-правових актах у зазначеній сфері. Вбачається, що вказане можна реалізувати й завдяки створенню навчального закладу для спеціалізованого антикорупційного навчання, зокрема і за напрямом боротьби з економічними злочинами.

Ключові слова: корупція, закон, будівельна галузь, антикорупційне законодавство, правопорухнення, агентство, електронний майданчик.

Черныш Р. Ф., Демкив Е. Н., Уточкина Ю. Р. Законодательные и организационные принципы выявления и предупреждения коррупционных действий в строительной сфере

Статья посвящена анализу правовых и организационных основ выявления и предупреждения коррупционных действий в строительной сфере. Одной из важных задач сегодняшнего дня в Украине является предотвращение и противодействие коррупции во всех сферах взаимоотношений в обществе, и строительная отрасль – не исключение. В Украине начались решительные и активные шаги по реформированию деятельности всех органов государственного управления, органов местного самоуправления, судебной системы. Власть взяла курс на преодоление и предупреждение коррупции в Украине.

Если сбавит обороты борьбы с коррупцией, можно утверждать, что все «сойдет на ноль» и начинать нужно будет сначала. Именно поэтому основная цель данных усилий – чтобы учреждения, предприятия и организации всех форм собственности не использовали свое положение для получения неправомерной выгоды для себя или кого-либо. Определены основные проблемы реализации антикоррупционных мер в строительной отрасли. Рассмотрена Антикоррупционная стратегия до 2024 г. в Украине, которая разработана НАПК и включает все аспекты защиты строительной сферы от злоупотреблений со стороны властей и различных коррупционных структур.

Реализация антикоррупционных мер в строительной сфере существенно повлияет на уменьшение уровня коррупции в Украине. Этому будет способствовать создание независимой системы деятельности органов государственной власти и местного самоуправления, в которой порядок принятия решений и проведение соответствующих процедур будет детализирован и регламентирован (отсутствует режим «ручного управления»). Антикоррупционная стратегия, разработанная НАПК, предусматривает указанную возможность. В частности, планируется синхронизировать деятельность

електронних площадок и реестров, устранить правовые коллизии в соответствующих нормативно-правовых актах в указанной сфере. Также указанное можно реализовать и путем создания учебного заведения для специализированного антикоррупционного обучения, в том числе и в направлении борьбы с экономическими преступлениями.

Ключевые слова: коррупция, закон, строительная отрасль, антикоррупционное законодательство, правонарушения, агентство, электронная площадка.

Chernysh R., Demkiv K., Utochkina Yu. Legislative and organizational principles for detecting and preventing corruption in the construction industry

The article is devoted to the analysis of legal and organizational bases of detection and prevention of corruption acts in the construction sphere. One of the important tasks of today in Ukraine is to prevent and combat corruption in all spheres of relations in society and the construction industry is no exception. In Ukraine, decisive and active steps have been taken to reform the activities of all public administration bodies, local self-government bodies, and the judiciary. Authorities have taken a course to combat and prevent corruption in Ukraine. If we reduce the speed of the fight against corruption, we can say that everything will “come to zero” and we will have to start over. That is why the main purpose of these efforts is that institutions, enterprises and organizations of all forms of ownership do not use their position to obtain illegal benefits for themselves or someone. The main problems of implementation of anti-corruption measures in the construction industry are identified. The anti-corruption strategy until 2024 in Ukraine, which was developed by the NAPC and includes all aspects of protection of the construction sector from abuse by the authorities and various corruption structures, is considered. The implementation of anti-corruption measures in the construction sector will significantly reduce corruption in Ukraine. This will be facilitated by the formation of an independent system of public authorities and local self-government, in which the procedure for decision-making and relevant procedures will be detailed and regulated (there is no “manual control”). The anti-corruption strategy developed by the NAPC provides for this possibility. In particular, it is planned to synchronize the activities of electronic platforms and registers, to eliminate legal conflicts in the relevant regulations in this area. It is seen that this can be realized by creating an educational institution for specialized anti-corruption training, including in the fight against economic crimes.

Key words: corruption, law, construction industry, anti-corruption legislation, offense, agency, electronic platform.